PATVIRTINTA
Utenos šeimos ir vaiko gerovės centro
direktoriaus 2021 m. spalio 21 d.
įsakymu Nr.1-125

UTENOS ŠEIMOS IR VAIKO GEROVĖS CENTRO FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO PREVENCIJOS PRIEŠ PASLAUGŲ GAVĖJUS IR FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO JŲ ATŽVILGIU TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Utenos šeimos ir vaiko gerovės centro (toliau - Centras) fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus ir finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas – kurti saugią ir palankią aplinką, kurioje paslaugų gavėjai jaustųsi gerbiami ir saugūs.
2. Apraše vartojamos sąvokos:
2.1. **Prevencija –** tai priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią rizikos veiksniams atsirasti arba jų įtakai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnius. Prevencijos tikslas – sukurti saugią, asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią bendravimo aplinką, kad paslaugų gavėjai jaustųsi gerbiami, saugūs, atsižvelgiama į jų nuomonę, jų siūlymai yra išklausomi ir vertinami.
2.2. **Fizinis smurtas** – tai faktinę ar potencialią fizinę žalą sukeliantys veiksmai, sąveikos su kitu asmeniu.
2.3. **Psichologinis smurtas** – tai nuolatiniai patyčių, nuvertinimo, menkinimo, žeminimo, šmeižto, grasinimo, gąsdinimo, atskyrimo, kvailinimo ar kitokie ne fizinio kontakto priešiški elgsenos veiksmai, sukeliantys ar sudarantys sąlygas sukelti žalą asmens fizinei, psichinei, moralinei ar socialinei būsenai ir raidai. Šie veiksmai yra sąmoningai atliekami skriaudžiančio asmens, turinčio tiesioginę ar netiesioginę valdžią, galią skriaudžiančio asmens atžvilgiu ar turint skriaudžiamo asmens pasitikėjimą.
2.4. **Finansinis piktnaudžiavimas** – tiesioginis ar netiesioginis siekimas, veiksmai ar neveikimas, siūlymas, reikalavimas arba priėmimas finansinės naudos sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą tam tikrų veiksmų pagal einamas pareigas ar galimybes.
2.5. **Paslaugų teikėjas** – Utenos šeimos ir vaiko gerovės centro darbuotojai.
2.6. **Paslaugų gavėjai** – globėjai (rūpintojai), įtėviai, budintys globotojai, šeimynų dalyviai, prižiūrimi, globojami (rūpinami) vaikai, Šeimų skyriaus klientai.

II. SKYRIUS
SMURTO IR FIZINIO PIKTNAUDŽIAVIMO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

3. Centro darbuotojams taikomos Smurto ir finansinio piktnaudžiavimo prevencijos procedūros:
3.1. keliama darbuotojų kvalifikacija;
3.2. vadovaujamasi asmenų, dirbančių Utenos šeimos ir vaiko gerovės centre, elgesio taisyklėmis, Centro darbuotojų etikos kodeksu, Centro smurto ir finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos tvarkos aprašu;
3.3. kuriama ir palaikoma dalykinė bei darbinė darbo atmosfera, skatinami geri tarpusavio santykiai tarp Centro darbuotojų ir paslaugų gavėjų, bei kitų suinteresuotų asmenų;
3.4. teikiant paslaugas siekiama būti vienodai teisingu tarpininkaujant dėl pagalbos teikimo paslaugų gavėjui.
4. Centro darbuotojai, siekiant išvengti Smurto, finansinio piktnaudžiavimo atvejų, teikdami paslaugas Paslaugų gavėjams:

4.1. supažindina juos su Centro darbuotojų etikos kodeksu, Centro smurto ir finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos tvarkos aprašu;
4.2. skatina dalyvauti organizuojamuose renginiuose;
4.3. suteikia Paslaugų gavėjams informaciją ir pagalbą, finansinio ir teisinio švietimo klausimais, vadovaujantis nediskriminavimo, socialinio teisingumo ir lygybės principais.
5. Visais įtariamo ar realaus smurto, finansinio piktnaudžiavimo atvejais Centro darbuotojas, nedelsiant reaguodamas:
5.1. nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;
5.2. esant poreikiui, kreipiasi į pagalbą galinčias suteikti institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);
5.3. informuoja Centro direktorių apie įtariamą ir/ar įvykusį Smurtą, finansinį piktnaudžiavimą.
6. Paslaugų gavėjai įtariantys, stebintys ar patiriantys, bet kokio pobūdžio smurtą ar finansinį piktnaudžiavimą, nedelsiant informuoja Centro direktorių ar bet kurį Centro darbuotoją, kuriuo pasitiki, kuris privalo informuoti Centro direktorių.
6.1. Atvejais, kada nėra galimybės pranešti įtariant, stebint, ar patiriant bet kokio pobūdžio smurtą ar finansinį piktnaudžiavimą nedelsiant informuoti policiją bendruoju pagalbos telefonu - 112.
7. Centro direktorius, gavęs informaciją apie Paslaugų gavėjo patiriamą smurtą, ar finansinį piktnaudžiavimą, nedelsiant, ne ilgiau nei 5 darbo dienas, paskiria atsakingų asmenų komisiją nustatytam atvejui ištirti.
8. Centro direktoriaus paskirta komisija:
8.1. per 5 darbo dienas išnagrinėja nustatytą atvejį;
8.2. parengia tyrimo išvadą bei rekomendacijas dėl reikalingų pagalbos priemonių numatymo paslaugų gavėjams ir pateikia jas Centro direktoriui.

III. SKYRIUS
BAIGIAMOS NUOSTATOS

9. Visi Centro darbuotojai su šiuo aprašu supažindinami pasirašytinai.
10. Aprašas skelbiamas Centro internetiniame puslapyje www.gerovescentras.utena.lm.lt

---